

DOSEŽKI NAŠE VLADE

OKOLIŠČINE

- Svetovna gospodarska in finančna kriza je močno zaznamovala naš celotni mandat. Slovenija je krizo namreč pričakala popolnoma nepripravljena:
  - z 247 milijonov evrov presežka v odnosu do tujine v letu 2002 je Slovenija v letu 2008 padla na skoraj 2.300 milijonov evrov ali 6 % BDP primanjkljaja;
  - od 2004 do 2008 se je bruto zunanji dolg povečal za 155 %, in sicer s 15 na 39 milijard evrov, kar je ustvarilo iluzijo o največji rasti BDP v zgodovini samostojne Slovenije, ta pa je bila financirana s povprečno šestmilijardno tujo akumulacijo vsako leto;
  - zaradi znižanja davčnih stopenj v letu 2005 in zlasti 2007 je Slovenija v letu 2009 izgubila 911 milijonov evrov prihodkov ali 2,6 % BDP, v letu 2011 pa se je delež primanjkljaja zaradi posledic te reforme povečal na 2,7 % BDP letno.
- Zato je bil v prvem letu mandata ključnega pomena hiter in učinkovit odziv vlade na krizne razmere: zastavljene prioritete pred prevzemom mandata je bilo treba skorajda čez noč povsem spremeniti in sprejeti nujne protikrizne ukrepe, namenjene stabilizaciji finančnega sektorja, nujnim spodbudam gospodarstvu za preživetje v krizi in ohranjanju socialnega položaja prebivalstva.
- Soočenje s krizo je razgalilo vse dolgoletne strukturne ter razvojne slabosti te države in pokazalo, da so obsežne strukturne prilagoditve nujne. Zato so bile vse ključne aktivnosti vlade v drugem delu mandata usmerjene v snovanje in začetek izvajanja obsežnih strukturnih reform.

REZULTATI

- **OHRANILI SMO SOCIALNO DRŽAVO**

Kljub najhujši gospodarski krizi po drugi svetovni vojni je vladi uspelo preprečiti, da bi ta povzročila resne gospodarske, politične ali družbene pretrese. Uspeli smo ohraniti socialno varnost in zavarovati najšibkejše sloje.

Ohranili smo najmanj 22.000 delovnih mest in kljub povečanju ohranili obvladljivo stopnjo brezposelnosti, saj ostajamo v prvi tretjini držav EU z najnižjo stopnjo brezposelnosti.

Podvojili smo sredstva za aktivno politiko zaposlovanja s 183 milijonov na 369 milijonov evrov, dvignili minimalno plačo za 22,9 %, na podlagi jamstvenega potenciala države je prek 1000 fizičnih oseb prejelo garancijo za 35 milijonov evrov bančnih kreditov.

Za socialno varnost posameznikov je bilo zagotovljenih kar 43 % več sredstev kot leta 2008, število državnih štipendij smo povečali za 11.000, subvencijo šolske prehrane smo razširili od dijakov tudi na učence osnovnih šol.

Imamo eno najnižjih stopenj tveganja revščine v EU, v letu 2010 ta znaša 12,7 % in je primerljiva npr. z Avstrijo in Finsko. Brez uveljavljanja socialnih transferov bi bila ta stopnja dvakrat višja - znašala bi 24,2%.

Z dvigom dodatne splošne olajšave po zakonu o dohodnini se je v letu 2010 povečal dohodek 105.000 ljudem.

- **SPREJELI SMO PROTIKRIZNE UKREPE ZA REŠEVANJE GOSPODARSTVA**

Za zagotavljanje konkurenčnosti slovenskega gospodarstva je bilo v obdobju 2008 - 2011 razpisanih več kot 649 milijonov evrov sredstev ter odobrenih več kot 5.800 projektov podjetij.

Z garancijami za hranilne vloge, za kredite na mednarodnem bančnem trgu (12 milijard evrov), za kredite podjetjem (1,2 milijard evrov) in za kredite fizičnim osebam (300 milijonov evrov) smo zaščitili prebivalstva in neposredno financirali gospodarsko aktivnost. Tako so bila zagotovljena dodatna sredstva SID banki za zagotovitev finančne podpore uspešnim gospodarskim projektom, v letu 2010 je banka podelila 840 milijonov evrov 581 podjetjem, kar je skoraj dvakrat več kot leta 2008.

S spodbudami za malo gospodarstvo je bilo podprtih 2.509 investicijskih in razvojnih projektov v višini blizu 200 milijonov evrov, kar je ustvarilo več kot 3.000 novih delovnih mest in povečalo dodano vrednost na zaposlenega za 14,3 %.

Uveljavili smo posebne **razvojne spodbude za preboj na nove trge** in izplačali 64,2 milijonov evrov subvencij za tehnološke centre, raziskave in razvoj. Povečali smo davčne olajšave za investicije v malih in mikropodjetjih. Povečali smo sredstva podjetniškega sklada.

Skrajšali smo roke vračila DDV in presežke namenili gospodarstvu. Z zakonom o preprečevanju zamud pri plačilih smo zarezali v plačilno nedisciplino in s spremembo Zakona o javnih naročilih omejili morebitno izigravanje podizvajalcev in poddobaviteljev.

- **BISTEVNO SMO POVEČALI VLAGANJA V RAZISKAVE IN RAZVOJ**

Sredstva za raziskave in razvoj smo v tem mandatu povečali skoraj za dvakrat, s 190 milijonov evrov v letu 2008 na 362,3 milijona evrov v letu 2011. Po deležu teh sredstev, torej po razvojni intenzivnosti, smo ujeli razvite države EU in s tem naredili najpomembnejši korak v sodobno, na znanju in tehnološkem razvoju temelječo družbo.

- **USPEŠNO SMO POVEČALI IZVOZ IN OBVLADALI INFLACIJO**

Kljub zelo visoki vrednosti evra smo z ukrepi za izboljšanje konkurenčnosti uspešno spodbudili povečanje izvoza, tako da se je ta v letu 2011 vrnil na raven pred krizo. Uspešno smo obvladali inflacijo. Ta je več kot pol nižja kot v povprečju EU (3,3%) in močno nižja tudi od povprečja območja evra (3 %).

- **PRIPAVILI SMO STRUKTURNE REFORME**

Pripravili in sprejeli smo ključno reformo za prihodnost Slovenije, to je pokojninsko reformo, ki je bila sprejeta v Državnem zboru, vendar žal zavrnjena na referendumu.

Pripravili in sprejeli smo pomembne in nujne zakonske spremembe na trgu delovne sile - zakon o preprečevanju dela na črno – in pri iskanju boljše perspektive mladih na trgu dela – zakon o malem delu, vendar so tudi v tem primeru nasprotniki potrebnih sprememb na referendumu prevladali.

Reforma sistema socialne varnosti je bila izvedena s paketom socialne zakonodaje, ki bo začela veljati v letu 2012. Ta končno enotno na enem mestu določa dodeljevanje vseh pravic iz javnih sredstev, zvišuje višino državne socialne pomoči, hkrati pa s finančnimi spodbudami prejemnike spodbuja k njihovi čimprejšnji vrnitvi na trg dela.

Reforma zdravstvenega sistema je pripravljena, vlada je sprejela izhodišča zanj in z njimi so načelno soglašali tudi socialni partnerji.

- **REŠILI SMO DOLGOLETNI SLOVENSKO-HRVAŠKI SPOR**

Po 19 letih nenehnih sporov in po številnih neuspešnih poizkusih se je naši vladi uspelo s sprejemom arbitražnega sporazuma s sosednjo Hrvaško dogovoriti za reševanje mejnega spora, ki upošteva vitalni interes Slovenije, načelo pravičnosti in vse okoliščine za dosego poštene in pravične rešitve.

- **REŠILI SMO PROBLEM IZBRISANIH**

Po 18 letih nam je uspelo rešiti problem izbrisanih državljanov, zaradi katerega je bila Slovenija ves ta čas predmet ostrih mednarodnih kritik, saj je neuspešno reševanje tega vprašanja v preteklosti predstavljajo eno najbolj množičnih kršitev človekovih pravic in temeljnih svoboščin v samostojni Sloveniji.

- **USTVARILI SMO POGOJE ZA ODLOČEN BOJ PROTI ORGANIZIRANEMU GOSPODARSKEMU KRIMINALU**

Januarja 2010 je začel delovati Nacionalni preiskovalni urad, ki kaže prve dosežke. V prvem letu delovanja je v 22 primerih podal kazenske ovadbe zoper 61 osumljencev. Na tej podlagi so sodišča že izdala sklepe za začasno zavarovanje protipravne premoženjske koristi v višini 5,3 milijona evrov.

Ustanovljena je bila posebna delovna skupina za izvedbo policijskih aktivnosti pri prednostni obravnavi kaznivih dejanj pranja denarja in odvzema premoženjske koristi.

Na sodiščih so ustanovljeni štirje specializirani oddelki izključno za obravnavo zadev najzahtevnejšega gospodarskega kriminala. Prenovljena je skupina tožilcev za pregon organiziranega kriminala, ki postaja samostojno tožilstvo, na katerem se bo z gospodarskim kriminalom ukvarjalo namesto sedanjih šest odslej 21 najboljše usposobljenih državnih tožilcev v državi.

Z zakonskimi spremembami smo uvedli nacionalno politiko pregona, ki bo omogočala osredinjanje tožilstev na prioritete oblike kriminala, s predlaganimi spremembami zakona o kazenskem postopku pa bo omogočeno, da bodo zlasti za gospodarska kazniva dejanja kazenski postopki tekli bistveno hitreje.

- **UTRDILI SMO AVTONOMIJO ŠOL IN UČITELJEV**

Učitelje, ravnatelje, starše, stroko, sindikate in civilne pobude smo aktivno vključili v šolsko politiko, okrepili avtonomijo šol in učiteljev in povečali ugled slovenske šole doma in v svetu. Za gradnjo vrtcev je država namenila dodatnih 9 milijonov evrov iz kohezijskega sklada.

- **POVEČALI SMO PROMETNO VARNOST**

Večja varnost v prometu je bila ena od prednostnih nalog. Z ukrepi in koordiniranim delovanjem smo se s polovičnim zmanjšanjem števila umrlih na slovenskih cestah po podatkih evropske komisije uvrstili na 8. mesto in s tem v sam vrh evropskih držav.

- **POČRPALI SMO NAJVEČ EVROPSKIH SREDSTEV DOSLEJ**

Še leta 2008 je Slovenija morala nakazati 65 milijonov evrov v proračun EU, do leta 2010 pa se je položaj bistveno izboljšal – iz EU smo počrpali 327 milijonov evrov. Vlada je tako v tem v mandatu uspešno počrpala prek 727 milijonov evrov več iz EU, kot je vplačala.

Glede na odstotek povrnjenih sredstev je Slovenija po uspešnosti trenutno na 6. mestu med 27 državami članicami. Povprečen odstotek uspešnosti črpanja sredstev držav članic je 17,2 %,

Slovenija ima 21,4 % realizacijo.

- **USKLADILI SMO OMEJITEV PLAČ V JAVNEM SEKTORJU IN ZMANJŠALI PLAČE FUNKCIONARJEM**

Uveljavitev plačne reforme, sprejete v prejšnjem mandatu, bi zahtevala najmanj 500 milijonov evrov dodatnih finančnih sredstev za plače javnih uslužbencev, zato smo v dogovoru s sindikati javnega sektorja v letih 2009 in 2010 uskladili in podpisali tri dogovore, ki so omogočili zmanjšanje odhodkov za stroške dela v javnem sektorju v štiriletnem obdobju za 967 milijonov evrov.

Vlada je sprejela Zakon o začasnem znižanju plač funkcionarjev. Z njim so znižane plače funkcionarjev za 4 %, s sklepom vlade pa so se ministrske plače znižale za 8 %.

- **POVEČALI SMO ZAUPANJE POTROŠNIKOV V SLOVENSKO HRANO IN VRNILI SPOŠTOVANJE DO SLOVENSKEGA KMETA**

Sprejeti ukrepi omogočajo zavezitev brezvestnega izgubljanja kmetijskih zemljišč, njihovo boljše upravljanje in pridobivanje novih površin za pridelavo hrane. Z odločno politiko smo preprečili neupravičene posege na najboljša kmetijska zemljišča in njihovo nepovratno izgubo.

- **UVEDLI SMO NOV NAČIN KADROVANJA**

Vlada je v kadrovanje vodilnih ljudi v podjetjih v državni lasti vpeljala novo prakso s kadrovsko-akreditacijskimi sveti, s čimer je preprečila politično kadrovanje, kakršnega smo bili vajeni iz preteklosti. Po vzoru številnih držav in po priporočilu OECD glede korporativnega upravljanja državnega premoženja je ustanovila Agencijo za upravljanje kapitalskih naložb, ki je v veliki meri prevzela nase tudi odgovornost za kadrovanje.

- **POSTALI SMO ČLANI OECD IN PRIDOBILI SEDEŽ EVROPSKE AGENCIJE**

Julija 2010 je Slovenija postala 32. članica OECD in to bo omogočilo posodobitev sistema korporativnega upravljanja v državi. Pridobili smo tudi sedež evropske agencije za koordinacijo energetske regulatorjev ACER.

- **OKREPILI SMO VLOGO SLOVENIJE V MEDNARODNI SKUPNOSTI**

Slovenska politika se je v tem mandatu na zemljevid svetovne diplomacije vrnila tudi s svojo aktivno vlogo na področju Zahodnega Balkana in s premikom zunanjepolitičnih in diplomatskih prioritet od klasične h gospodarski diplomaciji, torej k pomoči slovenskemu gospodarstvu pri prodiranju na tuje trge.

Po dolgoletnih posvetovanjih in sporih je bil tudi na podlagi intenzivnih prizadevanj slovenske vlade v letu 2011 sprejet kompromisni predlog med avstrijsko zvezno in deželno vlado ter slovenskimi koroškimi krovnimi organizacijami in ta omogoča reševanje problema postavitve dvojezičnih krajevnih tabel. Sprejeta rešitev je dobra osnova za nadaljnje urejanje drugih odprtih vprašanj, s katerimi se sooča manjšina.